

PIRMA DALIS

Skai

*...vienišiaus gyvenime retsykais švysteli akimirku,
kai šalia tavo sielos nusileidžia kita siela, taip kaip
žvaigždės kartą per metus švelniai paliečia žemę.*

Man jis ir buvo tokia žvaigždė.

Madeline'ė Miller, „Kirkė“

KORNVALIS, 1928 M. RUGPJŪTIS

— *M*atau tavo apatinius. Skai Penrouz žinojo, kad, išgirdus tokius žodžius, dešimtmetei mergaitei nebederėtų vartytis lanku išilgai Portleveno molo it kokiai straksinčiai žvaigždei, be to, reikėtų timplėli sioną žemyn. Bet ji tik stabtelėjo keisdama kryptį ir dar du kartus nepriekaištingai persivertė per galvą ją užšnekinusio berniuko pusėn. Darydama tą triuką šastelėjo prie jo ir staiga trūktelėjo jį už kelnių, kurios pasmukdamos žemiau juosmens išrovė mažiausiai vieną sagą.

— Dabar matau ir tavuosius, — sukikeno Skai. Norėjo tučtuojau sprukti, nes manė berniuką supyksiant, tačiau jo veidas buvo toks nustebeš — akys plačios, burna taip išžiota, kad į ją net būtų galėjusi įmesti irisą, jei būtų turėjusi, todėl ji tik išsišiepė ir pasakė:

— Aš Skai.

Jis kilstelėjo kelnes aukštyn ir sumikčiojo:

— Nikolas Kraufordas. Malonu susipažinti. — Berniukas kalbėjo neįprastai: žodžius tarė nesklاندžiai, aštriai kapodamas, kirčiuodamas skirtingus balsius, taigi pažįstama šneka skambėjo keistai.

– Na, jei draugausim, būtų gerai vienas apie kitą žinoti tiek pat, – tarė Skai. – Todėl ir turėjau pamatyti tavo apatinius.

Nikolas Kraufordas linktelėjo, tarsi būtų ją puikiai supratęs. Buvo aukštesnis už Skai, juosvais plaukais, nuostabiomis melsvai pilkšvomis, lyg jūra apniukusią dieną, akimis. Vilkėjo švarutėliais, išlygintais drabužiais, kurie visiškai nepanėšėjo į purviną, susimurkšlinusią žaidžiančios Skai aprangą.

– Draugausim, – pakartojo jis.

– Tol, kol saugosi mano paslaptis.

Iš smalsumo jo akys sutvisko kaip akvamarinai.

– Ir kokios tos tavo paslaptys?

– Pačios didžiausios. Eikš, parodysiu.

Mergaitė čiupo Nikolą už rankos ir greitai nusivedė. Berniukas nė nesudvejojo, nepuolė prieštarauti, aiškinti turįs pasakyti savo mamai, kur einąs, ir teisintis, kad negali draugauti su ta, kuri išplėšė iš jo kelnių kelias sagas. Bėgo neatsilikdamas nuo Skai, nors, sprendžiant pagal jo tarseną ir elgesį, tikriausiai buvo atvykęs į Kornvalį iš tolimo krašto – iš ten, kur turbūt retai kada šitaip nevaržomas lakstydavo. Prieš rotušę jie pasuko dešininė ir nuskuodė per smėlį, bet netrukus kelią jiems pastojo visai neįveikiama akmeninė siena.

– Lįsim pro čia, – mostelėjo Skai į gana platų plyšį, pro kurį buvo įmanoma prasisprausti.

Kitapus sienos berniukas vėl išsižiojo, ir Skai suprato jį nustėrus iš nuostabos, o to mergaitė ir tikėjosi.

– Tu pirmas, kurį čia atsivedžiau, – prisipažino ji.

– Kodėl mane?

Ji susimąstė, norėjo paaiškinti taip pasielgusi todėl, kad *dar nebuvo susidūrusi su berniuku tokiomis didžiulėmis akimis*. Bet kažin ar toks atsakymas būtų buvęs tinkamas.

– Pamaniau, ši vietelė tau patiks, – tarė Skai.

Juodu apsuko ratą, grožėdamiesi baltais nėriniais pasidabinusia ir skardį talžančia jūra jiems iš kairės, įlankėlės vingiu, kur, aptykus vėjui, pliuškeno bangos, ir žiojinčia už jų nugaros stačia, tamsia ola, taip ir viliojančia leistis į beprotiškai drąsius žygius.

– Visa tai mano, – išdidžiai pasakė Skai. – Matai tą namą? – Ji parodė į skardžio viršūnę. Ten kūpsojo aptriušęs, sulindęs į žemę, vėjų aptalžytas namukas. – Jame gyvenu su mama. Ir seserimi. Į šią įlankėlę galima patekti tik pro akmeninės sienos plyšį arba keliu, besileidžiančiu nuo namo. Taigi ji mano. O nuo šiol ir tavo.

Nikolas suraukė kaktą. Ranką kyštelėjęs į kišenę, išitraukė laikrodį.

– Jei nori šią įlankėlę pasidalyti su manimi, tada ir aš pasidalysiu šituo su tavimi. – Berniukas padavė jai laikrodį. – Jis buvo mano tėčio. O prieš tai jo tėvo.

Skai pirštu perbraukė graviruotą auksinį korpusą ir atidarė laikrodžio dangtelį. Viduje išvydo orius romėniškus skaitmenis ir keistai iškreiptą pusemenulį.

– O kur tavo tėtis? – paklausė ji.

– Ten, aukštybėse. – Nikolas mostelėjo į dangų.

– Tau nebūtina juo dalytis. – Skai gražino jam kišeninį laikrodį, suprasdama, kad tai brangiausias jo turimas daiktas.

– Aš noriu. Gali jį nešioti vieną dieną kas savaitę.

Jis kalbėjo tvirtu, ryžtingu balsu. Šis tvarkingai apsirengęs berniukas, kuris, atrodo, pirmąkart įkėlė koją į Kornvalio paplūdimį, buvo labai valingas. Ir pajėgė bėgti. Be to, jam patiko jos įlankėlė.

– Taigi rytoj turėsi vėl čia ateiti jo pasiimti, – pasakė Skai.

Berniukas linktelėjo.

– Ar nori pasižvalgyti po olą?

Jis dar sykį kinktelėjo galvą.

Skai stovėjo ant skardžio, į nosinę saugiai suvyniojusi Nikolo kišeni-
nį laikrodį, ir žiūrėjo, kaip apačioje naujasis jos draugas prasisprau-
džia pro uolos plyšį ir nukėblina per smėlį. Prieš pasukdamas mies-
telio link, jis atsigrėžė ir pamojavo. Skai greitai kelis kartus persivertė
lanku, manydama, kad pralinksmins jį. Paskui nupėdino pietauti.

Vos įžengusią į namelį, ją užsipuolė sesuo Libertė, metais už
ją jaunesnė.

– Kur basteisi? – suinzgė Libertė.

– Paplūdimyje, – atsakė Skai.

Libertė susiraukė.

– Nuolat ten šlaistaisi.

– Užtat gali lengvai mane rasti.

– Aš alkana.

Nespėjusi seseriai priminti, kad ne ji, Skai, o virtuvė – maisto
šaltinis, dirstelėjo per Libertės petį ir pamatė ant stalo padėtą žai-
dimo „Gyvatės ir kopėčios“ lentą. Joje nupieštos auksinės ir žalios
gyvatės rangėsi išdykusių vaikų paveikslėlių link, ir, skrandžiui
raitantis tarsi anos gyvatės, Skai toptelėjo, kad viename tų pieši-
nėlių turėtų būti ir ji. Juk tą popietę buvo pažadėjusi Libertei pa-
žaisti su ja „Gyvates ir kopėčias“. Tačiau viskas išgaravo iš galvos,
kai nudžiugo radusi tą, kuriam, priešingai nei jos seseriai, taip pat
nepaprastai, kaip ir jai, patiko įlankėlė.

Libertės akys nusekė Skai žvilgsnį, įbestą į žaidimą. Ji puolė
prie žaidimo ir nušveitė jį nuo stalo. Kauliukas tarkstelėjo ant
grindų, tučtuojau nustelbdamas tylų balsų gaudesį gretimame
kambaryje, kuriame jų motina šnekėjosi su viena savo klienčių.

– Užplikysiu tau puodelį arbatos, – tarė Skai. – Tada galėsim
pažaisti.

Libertė tylėjo, ir Skai pamanė, kad gal ji lips į viršų ir, užsida-riusi savo kambaryje, lindės ten paniurus, kaip visada. Bet paskui linktelėjo, ir akimoju vėl stoji taika. Žaisdamos jos gurkšnojo arbata, ir Skai nepaprieštaravo, kai Libertė, norėdama palypėti kopėčiomis, neteisingai suskaičiavo langelius. Ir nepratarė nė žo-džio, seseriai ją užsipuolus, kad skaičiuodama ji apsiriko ir jai reikia nušliuožti gyvate žemyn. Libertė laimėjo.

Kitą rytą Skai pakirdo auštant ir, apsilvilkusi maudymosi kostiu-mėlį, nekantriai lūkuriavo Nikolo, rankoje tvirtai gniauzdama jo kišeninį laikrodį. Sėdėjo svetainėje ant sofos prie lango ir žvelgė į numylėtą vandenyną, trokšdama, kad Nikolas nepaisytų man-dagumo ir netrukus pasirodytų, nors buvo ankstoka net pusry-čiauti. Po valandos laiptų apačioje išdygusi Libertė iš padilbų nužvelgė Skai maudomuką ir piktdžiugiškai spyrė seseriai koja, nuo kurios smūgio Skai meistriškai išsisuko, nes jau buvo gerai įgudusi išvengti nuolatinių Libertės spyrių. Tada pasigirdo beldi-mas į duris, ir Skai linksmi nusišypsojo. Tikriausiai ir Nikolui labiau patiktų pusryčiauti įlankėlėje.

– Pažiūrėk, kas atėjo, mieloji, – iš virtuvės šuktelėjo motina, stovinti prie apdaužytos „Royal Windsor“ viryklės ir maišanti puodą su koše. – Iki dešimtos nieko nelaukiu.

Nuskuodusi koridoriumi, Skai atlapojo duris. Už jų stovėjo Nikolas, o šalia – moteris, ranka savininkiškai suspaudusi jam petį. Skai šypsena išblėso.

- Ar šita mergaitė? – paklausė moteris.
- Tai Skai, – atsakė Nikolas.
- Norėčiau šnektelėti su tavo mama, – pasakė moteris.

– Užeikite, – mandagiai pakvietė Skai.

Jai laikant plačiai atvertas duris, nuo pikto vėjo, įsiveržusio kartu su moterimi, plykstelėjo spalvoto stiklo žibalinės lempos, nes Skai su mama ir seseria gyveno tolokai nuo miestelio, todėl namelyje nebuvo elektros.

Virtuvėje, kaip visada dvelkiančioje degančių malkų dūmais, prancūziškomis cigaretėmis ir kava, svečius pasitiko Vanesa Penrouz. Ji atrodė prašmatniai, įsisupusi į juodo šilko siuvinėtus naktinius su įmantriais raukiniais, ilgomis klostytomis rankovėmis ir gilia iškirpte. Moteris, atėjusi su Nikolu, spoksojo į Skai motiną, tarytum ši būtų vertusis lanku skersai namo, švysčiojant kelnaitėms.

– Užsukot pusryčių? – pasiteiravo Vanesa, ir tas klausimas privertė moterį atplėšti akis nuo jos naktinių. – Tu tikriausiai Nikolas, – toliau kalbėjo Vanesa. – Skai pasakojo apie tave. Esu Vanesa, arba ponია Penrouz, vadink, kaip tau labiau patinka. Ar mėgsti košę?

Galų gale Nikolas nusišypsojo.

– Taip.

– Jis nemėgsta, – nukirto moteris.

– Mėgstu ir noriu valgyti, – paprieštaravo Nikolas su tokiau pat tyliu ryžtu, kokį Skai išgirdo jo balse, kai prie durų jis pasakė: „Tai Skai.“

– Skai apetitas žvėriškas, – tarė Vanesa Nikolui. – Pakyla nuo stalo tik ištuštinusi lėkštę. Kviečiu papusryčiauti su mumis.

Skai sukikeno, ir Nikolas atsisėdo.

– Aš Finela Krauford. Jūsų duktė turi atsiprašyti mano sūnėno.

Nikolo tetos balsas buvo aštrus, keliantis skausmą, lyg koks kabliukas žuvims gaudyti. Moters tarsena buvo tokia pat kaip ir Nikolo, bet jos lūpose žodžiai skambėjo ne keistai, o veikiau šiurkščiai.

– Ji sugadino geras jo kelnes ir nugvelbė labai vertingą daiktą, – apkaltino mergaitę Nikolo teta.

Skai kyštelėjo ranką po stalu ir Nikolui į delną įspraudė kišeninį laikrodį, vildamasi, kad tai jam padės.

– Ačiū, – sukuždėjo berniukas.

Iš dubens paėmusi apelsiną, Vanesa jį perpjovė pusiau ir išspaudė sultis, kurias supylė į stiklinę ir padavė Nikolui.

– Skai man prisipažino dėl kelnų. Galiu įsiūti sagas. Bet ji nėra vagilė.

– Jūs klystat. Ji pavogė mano sūnėno kišeninį laikrodį, kurį jam paliko mylimas tėvas, mano brolis. – Nikolo teta nusišluostė akis nosinės kampeliu, bet Skai pasirodė, kad ji tik mėgaujasi savo vaidyba.

– Aš turiu laikrodį, – kilstelėjęs jį pasakė Nikolas.

– Paslaptis išaiškėjo. – Prieš atsisėdama Vanesa greitai išspaudė dar tris apelsinus.

– Atleisk, kad iš tavo kelnų išplėšiau sagas, – atsiprašė Skai Nikolo, stengdamasi elgtis kuo mandagiau.

– Sagos ir Skai dera taip pat, kaip jūros oras ir glotnūs plaukai, – paaiškino jos motina, dirstelėdama į vėjo sušiauštą Finelos šukuoseną.

Nikolo teta pasuko šneką kita linkme.

– Girdėjau, spėjate ateitį.

– Taip, – atsakė Vanesa.

– Mano brolienė norėtų, kad jai išburtumėt. – Tie žodžiai išsiveržė iš Finelos lūpų, tarsi ta mintis būtų ne mažiau atgrasi už gyvulių mėšlą. – Moteris patyrė didžiulę netektį – mirė jos vyras, Nikolo tėvas. Atsivežiau ją iš Niujorko čia, jos gimtinėn, patarta savo daktaro; jai reikia jūros oro, poilsio ir ramybės. Ji daug iškentėjo, todėl noriu, kad pasimėgautų visais tais malonumais.

Skai motina kliūstelėjo ant Nikolo košės medaus. Išvydusi, kad jo nepagailėjo, Libertė išplėtė akis ir jau žiojosi paprieštarauti, bet Skai, ją sudraudama, smarkiai papurtė galvą. Tas medus reikė bendrystę, apie kurią dar nebuvo galima prasižioti. Kaip ir Nikolas, Skai su Liberte augo be tėvo.

– Ką gi, tegu jūsų brolienė ateina pas mane, bet turiu vieną prašymą: leiskite Nikolui ir toliau žaisti su Skai, – tarė Vanesa. – Manau, jie puikiai sutars.

Nikolo teta linktelėdama nenorom sutiko. Tada, pamiršusi sūnėną, apsisuko ir jau ketino eiti, bet Skai išsprendė tą keblų reikalą šūktelėdama:

– Nikolas grįš pietauti laiku.

Per kitą mėnesį Skai atskleidė savo pasaulį Nikolui, vyresniam už ją metais – jam buvo vienuolika, ir atkeliavusiam iš tolimo dangoraižių miesto. Pasaulį, kur uolėtuose duburiuose ieškoma vėžių atsiskyrėlių ir gauruotažnyplių vėžių ir, paleidus juos ant smėlio, stebima, kuris paspruks greičiausiai. Pasaulį, kur nuo uolų lupami moliuskai ir midijos, dirbuojantis kartu su raudonsnapėmis jūrinėmis šarkomis. Pasaulį, kur ieškoma kriauklelių, pasakiškai didelių rausvai oranžinių stiklo šukių, o jas labai lengva pražiopsoti, todėl tie radiniai Skai kolekcijoje buvo dar vertingesni.

Iš pradžių su jais bastydavosi ir Libertė, vilkdavosi iš paskos, kai jie slinkdavo taku iki įlankėlės, ir derėdavosi su Skai.

– Pažadu tavęs nespardyti, jei neisi iš namų ir žaisi su manim.

– Verčiau pažaiskim čia, – ragindavo Skai, žinodama, kad, likus namie, jai vis tiek pavyktų išvengti sesers spyrių, be to, vasarą nėra ko lindėti namuose.

Bet Libertė nemėgo uolose telkšančių duburių ir kriauklių. Ji sėdėdavo ant smėlio, atsukusi nugarą seseriai, ir spoksodavo į Nikolą, kai jis, norėdamas palenktyniauti, stengdavosi jai paduoti didžiausią ir greičiausią krabą. Galop Skai pamiršdavo seserį ir po kelių valandų sumodavo, kad Libertė jau grįžo namo pasišnekėti su daugybe savo lėlių, kurioms kur kas labiau patiko siurbčioti arbatėlę, nei rankioti moliuskus.

Vieną rytą jiems pėdinant į paplūdimį, Libertės zyzimas itin suerzino Skai.

– Nepalik manęs vienos, – be paliovos inkštė ji.

– Jeigu eisi su mumis, nebūsi viena, – įtikinėjo ją Skai.

Taigi Libertė pakluso, tačiau, atsidūrusi ant smėlio, seseriai per nugarą paleido krabą. Skai labai išsigando.

– Kokia bjaurybė! – užriko ji ant Libertės.

Libertė žėrė jai į veidą saują smėlio ir apsipylė ašaromis.

Skai žiūrėjo, kaip Libertė nuskuodė namo. Smėlis gėlė jai akis taip pat, kaip graužė sąžinę seseriai išrėkti žodžiai. Ji pasižadėjo šįvakar du kartus sužaisti su Liberte „Gyvates ir kopėčias“.

– Eime į olą, – paragino ji Nikolą.

Šis linktelėjo ir nudūlino jai iš paskos.

Jie atsigulė ant nugaros tamsiausioje, tolimiausioje olos vietoje, kur nieko nebuvo matyti. Kiek patylėję pratrūko pasakoti tai, apie ką nebūtų galėję prasitarti dienos šviesoje. Nikolas išklojo apie tėvą, mirusį nuo „emocijų pertekliaus“, vargu ar suvokdamas, ką tai reiškia. Jo motiną, netekusią vyro, irgi kamavo užplūsdusios emocijos, bet kitokios. Pirmiausia jos paguldė ją į patalą, o vėliau atvijo į Angliją, kur ji gyveno prieš ištekėdama, bet čia pasijuto geriau, nes antraip nuo emocinio sukrėtimo būtų iškelia-vusi į dangų pas sutuoktinį.

– Dabar mane prižiūri teta. Mama niekur neišeina, tik nuslenka iki tavo mamos, kuri jai pranašauja ateitį, – baigė pasakoti Nikolas, ir Skai jo balse išgirdo apmaudo, kad neteko savo tėvo, kad pasiligojo jo motina ir turi paklusti tetos globai, atgarsius.

Skai pažadėjo, kad Penrouz juo pasirūpins. Bet iš pradžių turėjo jam paaiškinti, kas tokios tos Penrouz.

– Nė vienas miestelio vaikas nežaidžia su manimi. Arba su Liberte, – prabilo ji. – Nes mūsų mama spėja ateitį. – Į olą įsiveržė vėjo gūsis, paskatindamas Skai atskleisti daugiau tiesos. – Dar ir todėl, kad mudvi su Liberte augam be tėvo. *Niekados* jo neturėjom. Mano mama nebuvo ištekėjusi. Juk jei susilauki kūdikio, turi būti ištekėjusi.

Suaugėliai ir vaikai nuolat iš Skai tyčiodavosi, šaipydavosi, kad yra nuodėmė netekti tėvo taip, kaip jį prarado jiedvi su Liberte. Mirti buvo didvyriška, o paprasčiausiai nebūti – nuodėminga.

– Man patinka, kad tavo mama buria ateitį. Patinka tavo mama. Ir tu esi mano draugė, – pasakė Nikolas.

Netrukus Skai Nikolui parodė geriausią, kokį tik galėjo, dalyką. Vieną ankstyvą rytą Vanesa nuvežė juos į pievelę, atstojančią aerodromo lauką, ir parodė „De Havilland Gipsy Moth“*.

– Graži diena paskraidyti, – tarė ji.

– Paskraidyti, – pakartojo Nikolas, akis išmeigęs į priešais stovintį dvisparnį lėktuvą, kurio sparnai aptempti drobe.

* Britų dvivietis lėktuvas, gamintas „De Havilland Aircraft Company“ XX a. trečiajame dešimtmetyje. (Čia ir toliau vert. past.)

– Gali skristi pirmas, – pasiūlė jam Skai.

– Nepalik čia manęs vienos, – paniuro Libertė.

Bet Skai nė neketino sėdėti automobilyje su seseria, nepakenčiančia skraidymo. Ji lėkė šalia „Moth“, kol jis pašokęs purptelėjo į dangų. Nikolas, užsivožęs šalną, apsvyniojęs šaliką ir vilkįs striuke, kad nesusaltų, mojo jai iš atviros lakūno kabinos priekinės sėdynės, o jos motina sėdėjo už jo prie valdymo svirčių.

Paskui atėjo Skai eilė skristi. Vos „Moth“ pakilo, ji perėmė lėktuvo valdymą; mama ėmė mokyti ją skraidyti prieš pusmetį. Vanesos balsas jai nurodinėjo per kalbėjimo vamzdelį, jungiantį priekinį ir užpakalinį keleivį, nors tų nurodymų Skai kažin ar dar reikėjo.

Pasukusi lėktuvą, ji padarė tai, ką matė darant motiną šimtus kartų: nuskrido prieš vėją, „Moth“ spūstelėdama visu greičiu, paskui šovė vertikaliai aukštyn, kol lėktuvas apsvirtė aukštiekninkas, ir padarė mirties kilpą, jauduliui dirginant skrandį.

Skai išgirdo suglumusį Vanesos balsą:

– Pasakyk, jei pateksi į bėdą.

Bet lėktuvas juto kiekvieną Skai krustelėjimą. Nutaikiusi tinkamą akimirką, ji sumažino greitį ir sureguliovo eleronus, kad išsilaikytų vertikaliai. Lėktuvas lanku nėrė žemyn tarsi prijaukintas balandis ir užbaigė tobulą ratą.

Skai knietėjo persiversti su lėktuvu pavėjui padarant savo kilpą, bet jau pernelyg piktnaudžiavo savo motinos pusiausvyra ir ramumu. Tad leido už nugaros sėdinčiai Vanesai nutupdyti lėktuvą.

Vos nusileidęs lėktuvas sustojo, motina iškėlė ją iš kabinos ir tarė:

– Nežinau, ar turėčiau tave aprėkti, ar nusijuokti.

– Man labiau patiktų, kad nusijuoktum, – pasakė Skai ir šūktelėjo Nikolui: – Ar matei mane?

– Padanges raižei tu? – sužavėtas paklausė jis.

– Be jokios abejonės, skraidė mano duktė, – patvirtino Vanesa. – Stengėsi man įrodyti gerai mokanti pakilti lėktuvu ir jį nutupdyti. Gal kitamet išmokysim daryti mirties kilpą ir tave, Nikolai.

Nikolas padėjo plaštakas ant lėktuvo sparno, aptraukto drobe.

– Ar tikrai manote, kad gebėsiu tai padaryti? – paklausė jis.

– Išmokysiu, – pažadėjo Skai motina. – Man rodos, tavo temperamentas tinka skraidymui – tiesą sakant, ramus būdas svarbiau už bebaimiškumą, kad ir ką mano Skai. Tikrai ir tu galėtum ją šio to išmokyti.

– Kažin ar rastumėt žmogų, kuris įstengtų ko nors pamokyti Skai, – tarė Nikolas.

Vanesa nusikvatojo, pataršė jam plaukus ir tarė:

– Ką gi, gal tu ir teisus.

Vasara lėkte pralėkė, ir tarp dienų, leidžiamų paplūdimoje ir skraidymo pamokose, įsiterpė pamokos mokykloje. Tačiau dabar net ir mokykla taikstėsi su tuo, kad Nikolas buvo Skai draugas. Tas faktas buvo pripažintas pirmos mokslo metų dienos pabaigoje, kai jiems žengiant pro mokyklos vartus Skai išgirdo ir vėl pašaipiai šnypščiant vaikų šutvę:

– Raganos duktė! Ji – raganaitė!

Skai arčiau prisitraukė seserį, kai didžiausias berniukas, mėsininko sūnus, žinodamas, kad Libertė – silpnesnė auka, stvėręs akmenį, sviedė į ją. Skai atmušė jį ranka, bet nė nesusiraukė, nusmelkus aštriam skausmui ir ištryškus kraujui. Libertė pravirko.

Skai nenustebo, kai Nikolas, nusigręžęs nuo jųdviejų, atsisuko į patyčininkus. Ji tikėjosi, kad, vos pamatęs, kaip ji niekinama,

susiras kitų draugių; tokių, kurių gyvenimo neteršia pavainikės vardas ir pranašysčių burtai.

Nikolas atsistojo prieš mėsininko sūnų ir mandagiai tarė:

– Ar žinai, kad tam, kas raganos akivaizdoje ištars žodį „ragana“, papilkės dantys ir beregint išbyrės?

Mėsininko sūnus prispaudė plaštaką prie burnos, vienoje pusėje dengdamas iškritusio danties plyšį, o kitoje – pajuodusį dantį.

Po šito įvykio visi susitaikė, kad Skai ir Nikolas – neperskiriama draugai. Nikolas buvo gudriausias, apsukriausias berniukas mokykloje, todėl niekam nė į galvą nešaudavo suabejoti jo žodžiais.

Popietėmis jie traukdavo į Skai namus, kur Nikolas virtuvėje darydavo namų darbus. Tuo jis pirmąkart nustebino Skai, kuri prisipažino niekad nesivarginanti dėl žodžių rašybos.

– Bet argi nenori iš čia pabėgti? – paklausė jis ir krestelėjo galvą. – Tu nesiverži ištrūkti. O aš turiu žinoti, kad suaugęs galėsiu nukeliauti, kur įsigeidęs.

Pabėgti. Skai priblokšta klestelėjo ant kėdės, supratusi, kaip jam buvo atgrasu tūnoti tarsi kokiuose spąstuose su teta, kuri jo nemylė, ir laukti, kol pasveiks mama. Po šio pokalbio ji ne tik sėdėdavo šalia jo ir rūpestingai, atidžiai rašydavo žodžius, bet ir stengdavosi įveikti matematiką.

Šitaip greit prabėgo metai ir atėjo vasara. Dienas jie ir vėl leisdavo įlankėlėje, aerodrome, kur Vanesa mokė Skai ir Nikolą skraidyti, arba klaidžiodavo po kalvas ir viržynus, želiančius anapus namo. Kartkartėmis savaitgalį Skai motina rengdavo vakarėlius, ir Portleveną užplūsdavo puikūs žmonės, kurių vieni apsigyvendavo name, o kiti susikimšdavo nuomojamuose miestelio kambariuose. Daugelio jų Skai nepažinojo, bet tai buvo nesvarbu. Vakarėliai panėšėdavo į vaidinimą, primindavo staiga atūžu-

sią vasaros audrą: juose tvyrodamo įelektrinta atmosfera, jaudulys, gyvumas.

Įkalbėta Vanesos, Nikolo teta leisdavo sūnėnui likti pas jas savaitgaliui, tad Skai, Nikolas ir Libertė stovyklaudavo sode, savo kambarius užleidę svečiams. Jie nusimaudydavo, apsirengdavo geriausiais drabužiais, o Skai net išsišukuodavo tamsiai rudų plaukų raizginį. Paskui su Nikolu užsluogdavo ant sofos prie lango, iš kur viską matydavo.

Libertė, dievinanti pobūvius, ratu apeidavo kambarį, apžiūrinėdama moterų apdarus, slapčia klausydamosi pokalbių, ir tol spokso davo į žmones maldaujančiomis akimis, kol jie pakviesdavo ją prieiti. Mergaitė džiugiai šypsodavo ir plepėdavo – niekas nė nenutuokė, kad jai knietėdavo svečiams užlįsti už nugaros ir po drabužiais pakišti krabus, – bet galop svečiams ji pabosdavo, ir jie sugrįždavo į suaugusiųjų būrelį. Po šių pobūvių Skai girdėdavo, kaip sesuo atkuria vakarą, kurio dalyvės būdavo jos lėlės, o tamsiaplaukė lėlė Libertė visados būdavo svarbiausia, ji prikausydavo didžiausią svečių dėmesį.

Per vieną tokį vakarėlį, praėjus metams nuo tada, kai Skai susipažino su Nikolu, Vanesa Penrouz įžengė į kambarį vėliau už daugelį svečių, atrodydama taip, kaip Skai dar nebuvo regėjusi: beveik juodi jos plaukai buvo sugarbanoti, žvilgėjo, o lūpos nudažytos raudoniausiu, koks tik gali būti, lūpdažiu. Vilkėjo „prancūziška suknelė“, kaip ji ją vadino: šilkinis jos korsažas buvo kreminės spalvos su gilia V formos iškirpte, o sijonas pasiūtas iš stručio plunksnų, dažytų visokiais kreminiais ir aukso atspalviais. Iškirptę turėjo kiek pridengti prie suknelės derantis šalis, bet Vanesa nė sykio nebuvo juo apsigaubusi. Tviskantys plaukai, blizgančios lūpos ir puošnios auksinės plunksnos padarė tokį įspūdį, kad Vanesai Penrouz teko šokti kiaurą naktį.

Kiekviename vakarėlyje apsilankydavo vyriškis, kuris visados šokdavo su Skai motina daugiau, nei derėtų. Skai matė, kaip Vanesa jam šypsosi – toji šypsena visai nebuvo panaši į tą, kuria ji apdovanodavo savo dukteris ar kitus svečius. Juodu šoko grakščiai lyg kino žvaigždės, ir net Libertė tyliai sėdėjo, pakerėta savo žavingos motinos.

Vyro lūpos kažką kuždėjo Vanesai į ausį. Skai nebenorėjo į juos spoksoti. Libertės, atrėmusios galvą į sieną, vokai nusviro, taigi Skai apkamšė jai kojas užklotu. Tada dūsausdama išsivedė Nikolą į lauką.

– O, kad mokėčiau šitaip šokti, – tari ji.

– Galiu tau parodyti.

– Tu moki šokti?

Jis gūžtelėjo.

– Tėvai privertė. Pasak jų, visi džentelmenai turi mokėti šokti. Skai nusijuokė.

– Jeigu jau esi džentelmenas, tau reikės damos – šokių partnerės. Bet abu žinom, kad, kaip plaka liežuviai Portlevene, Penrouzų moterys nėra damos.

– Man tu dama.

Nikolas šypsodamas žemai jai nusilenkė, ir ji pasijuto smagiai. Jis nesišaipė, kad ji – nerangi, kerėpla, bet šoko su ja tobulos pilnaties naktį, rodydamas jai žingsnelius. Jiems akompanavo sidabriniai šviesos kaspiniai, valso ritmu raibuliuojantys skersai jūros apačioje.

– Turėsim tai pakartoti, kai būsim vyresni, – tarė Skai, pramokusi pagrindinių žingsnių. – Šokant ant uolos reikėtų prašmatnesnės suknelės. – Ji dūrė į paprastą, švarią baltą savo suknelę, deja, be įspūdingų auksinių stručio plunksnų.

– O jeigu tada nebedraugausim? – staiga sustodamas paklausė Nikolas.

Skai vos nesutraiškė jam pėdos.

– Kodėl mūsų draugystė turėtų nutrūkti? – Ji atsistojo šalia jo. Abu žvelgė į vandenyną.

– Mano teta sako, kad netrukus grįšim į Niujorką. Ten reikės eiti į mokyklą, kurią lankė ir mano tėvas. Išvyksim, motinai pasijutus gerėliau.

– Ar yra vilčių, kad ji atsigaus? – pasiteiravo Skai. Nikolo motiną matydavo tik tada, kai ši užsukdavo į jų namus norėdama pasiklaudyti Vanesos pranašysčių. Toji moteris panėšėjo į šmėklą; būtybę, galinčią čiūžtelėti į putojančias bangas ir pradingti.

– Nežinau, – atsakė Nikolas.

Pirmą kartą Skai pamatė jį abejojant. Paėmusi jo ranką, sugniaužė.

– Čia liksi visam laikui, – tarė ji. Juk gali šitaip teigti, nes jos motina spėja ateitį.

– Viliuosi, kad taip ir bus.